

Täysistunto

Torstai 10.12.2020 klo 16.01—17.21

2.1. Suullinen kysymys turpeen verotuksen kiristämisestä (Mauri Peltokangas ps)

Suullinen kysymys SKT 176/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Mauri Peltokangas ps:** Arvoisa puhemies! Hallituksen töpeksintä on niin jatkuva, että pitäisi olla pari kyselytuntia viikossa lisää. No, kansalle tiedoksi: huomenna pääsemme keskustelemaan ministeri Haaviston laittomasta toiminnasta.

Tämän päivän asiaan: Vihervasemmistolainen hallitus on keskustan suosiollisella tuella aiheuttamassa tuhansien työpaikkojen menetyksen ja satojen miljoonien eurojen tappiot suomalaisille yrittäjille ja romuttamassa huoltovarmuutta. Kaupan päälle hallitus nostaa muun muassa asumisen hintaa entisestään. Jokainen kansalainen pääsee vihreän humpituksen maksumieheksi. Tähän kaikkeen hallitus on vihreiden kiristysten alla valmis tuhoamalla suomalaisen turpeen tuotannon. Taloustutkimuksen joulukuun 4. päivänä julkistetun tutkimuksen mukaan kone- ja kuljetusyrittäjille rahalliset tappiot ovat yli 800 miljoonaa euroa ja noin 3 500 työpaikkaa. Arvoisa hallitus, se on seitsemän Kaipolaa! Oletteko valmiit perumaan energiahuoltovarmuuttamme alas ajavan turpeen veronkorotuksen? [Jussi Halla-aho: Nyt kuullaan vastaus!]

16.02 **Elinkeinoministeri Mika Lintilä** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kysyjä on oikeassa, että turpeen käytön määrä on dramaattisesti tipahtanut. Huomattavasti enemmän kuin oli oletettua vielä esimerkiksi hallitusneuvottelujen aikana. Hallitusohjelmassahan on selkeä kirjaus, että turpeen käyttö puolitetaan vuoteen 2030 mennessä. [Juha Mäenpää: Miksi se on siellä?] Nyt on ilmennyt, on ennusteet, että se on vuoteen 25 jo 70 prosenttia tipahtanut, [Perussuomalaisten ryhmästä: 75!] ja vaikuttaa siltä, että se keskeinen syy, miksi tipahdus on noin nopea, on se imagollinen leima, joka turpeelle on tullut. Kun kysyjä kysyi, ollaanko valmiit peruuttamaan veroa, niin esimerkiksi: Oli viikolla tapaaminen turvetuottajien toimijoitten kanssa, ja kysyimme heiltä, ratkaisisiko tämän veron peruminen tilannetta. Heidän vastauksensa oli selvä: ei ratkaisisi.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta omalla paikallaan ja nousemalla seisomaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 162/2020 vp

16.04 Mauri Peltokangas ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei edes keskustalla ole näemmä kanttia nousta vihreitä vastaan — siinä niitä maaseudun puolustajia. Vasemmistolaiset muka työväenpuolueet ovat rähmällä, kun suomalaisia työpaikkoja tuhoetaan. Kiitos hallituksen tekemien turpeen veronkorotusten ja kotimaiseen yrittäjyyteen vihamielisesti suhtautuvan politiikan, ulkomaista haketta rahdataan jo Suomeen korvaamaan kotimaista polttoainetta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] Tuhansia ja taas tuhansia työpaikkoja katoaa. Edes siirtymäaikaa ei käytännössä anneta, vaan hallitus laittaa kotimaiset turvealan yrittäjät kyykkyyhin niin nopeasti kuin nämä pystyvät, vaikka tutkimus turpeen ympäristöystävällisemmästä käytöstä on vasta alkutekijöissään.

Arvoisa hallitus — ja nyt kuulolla siellä keskustan piireissä: miten mielestänne se on ilmastoteko, että suomalaiset laitetaan kortistoon, aiheutetaan satojen miljoonien tappiot ja korvataan kotimainen polttoaine ulkomaisella? Selittäkää nyt, hyvänen aika! [Jussi Halla-aho: Hyvä kysymys!]

16.05 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tulkitsen, että puhuja viittaa tuontihakkeeseen — jos voin arvata, kun sitä kysyjä ei tuonut esille. Voin sanoa sen, että esimerkiksi viime vuonna tuontihaketta tuotiin 1,6 miljoonaa kuutiota ja kotimaista käytettiin 6 miljoonaa. Vuonna 2008 tuotiin 1,1 miljoonaa ja kotimaista käytettiin silloin 2,9 miljoonaa, eli kyllä me kotimaista käytämme entistä enemmän. [Mauri Peltokangas: Ei kauan!] — Entistä enemmän, ja tätä meidän tulee tehdä jatkossakin.

Nyt pitää ensinnäkin muistaa se, [Juha Mäenpään välihuuto] että hallitus ei ole kieltämässä turpeen käyttöä. Sellaista päätöstä ei ole eikä tule. [Jari Koskela: Vaan ajamassa alas!] Se ongelmahan tässä nyt tulee, että jos tämä tipahtaminen tulee näin nopeasti jatkuamaan, tullaan käyttämään entistä enemmän puuta korvaamassa, [Oikealta: Tukkipuutaako?] ja se tietysti syö sitten nieluja. [Puhemies koputtaa] Tämä on sellainen, joka meidän energiastrategiaa tulee kyllä haastamaan rajusti.

16.06 Petri Huru ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallituksen turvepolitiikka on äärimmäisen haitallista Suomen taloudelle. Sitä perustellaan hiilidioksidipäästöjen leikkaamisella, mutta pahimmillaan energiaturpeen alasajo lisää päästöjä, kun turpeen tilalle tuodaan haketta ulkomailta.

Samalla kun hallitus ulkoistaa turvetuotannon päästöjä ulkomaille, turvetuotannon hallitsematon alasajo aiheuttaa jopa 900 miljoonan euron tappiot ja työpaikkoja katoaa 1 700 suoraan ja noin 3 500 välillisesti. Myös mahdolliset EU-tuet ohjautuvat turvealan kolhujen paikkaamiseen, kun ne pitäisi kohdentaa koronasta selviämiseen.

Arvoisa hallitus, kysynkin teiltä: aiotteko jatkaa ideologista ilmastopolitiikkaa, ja paljonko työpaikkoja olette vielä valmiit uhraamaan?

16.07 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tälle hallitukselle jokainen suomalainen työpaikka on tärkeä. [Mauri Peltokangas: Ei näytä olevan!] Siksi kaikin tavoin on hallituksenkin syytä onnistua elämään oikeastaan vähän niin kuin kahta aikaa: hoitaa koronakriisi hyvin mutta miettiä myös aikaa tämän jälkeen, miten Suomi tästä kriisistä nousee. [Kokoomuksen ryhmästä: Työllisyystoimia odotellessa!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 162/2020 vp

Myös huoltovarmuus on tälle hallitukselle tärkeää, ja edustajien esiin tuomat huolet, jotka liittyvät turvealan yrittäjiin, toimeentuloon mutta ennen kaikkea suomalaiseen energia- tuotantoon, ovat oikeutettuja, ja samoista asioista tämä hallitus kantaa huolta. [Ben Zyskowicz: Näkis vaan!]

On tähdennettävä ja alleviivattava jo ministeri Lintilän esiintuomaa linjaa siitä, ettei hallitus ole tehnyt päätöstä turpeen käytön kieltämisestä vaan hallitusta alasajosta. [Juha Mäenpään välihuuto] Nyt seuraamme tiiviisti tilannetta, että jos alasajossa tapahtuu hallitsemattomuutta suomalaisen energiavarmuuden osalta, niin ilman muuta hallituksen on silloin välttämätöntä siihen reagoida.

16.08 Minna Reijonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Turve on Suomelle erityisen tärkeä. Nyt tuntuu, että hallitus menee aate edellä ja järki jäljessä. Näinhän näyttää olevan. Halutaan olla kiiltokuvamaisia idealisteja hinnalla millä hyvänsä. Työväen puolue, mitä ajattelette työpaikoista, maaseudun puolue maaseudun elinkeinoista?

Turve koskettaa ihan meitä kaikkia, ihan varmasti, sitä, joka syö siipikarjan lihaa tai kotimaisia kasviksia tai lämmittää taloaan. Siipikarjan kuiviketurve on myös tärkeä, samoin kasvuturve puutarhoilla. Ja ne molemmat ovat vaarassa loppua, kun energiaturve lopetetaan tai ajetaan alas.

Nyt on käynyt niin, että ulkomailta ajetaan energian raaka-aineita, ja ilmeisesti minäkäänlaisia laskelmia ei tehty siitä, kuinka paljon tulee ilmastopäästöjä tai miten kalliiksi tämä tulee, kun ulkomailta ruvetaan tuomaan energianlähdettä. Asiantuntijoilta on kyllä kyselty laskelmia, ja ei niitä ole — ei niitä ole. Vai onko hallituksella jossain salaiset laskelmat, [Puhemies koputtaa] missä nähdään tämä?

16.09 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kysyjä on täsmälleen oikeassa. Meidän tulee turvata esimerkiksi kuivike- ja kasvuturpeen saanti myös jatkossa. Nämä ovat erittäin keskeiset. Minä luulen, että tässä salissa jokainen haluaa talvisin syödä kotimaisia vihanneksia, ja ne kasvatetaan kasvuturpeessa. [Juha Mäenpää: Kun se ei ole kannattavaa!] Kuivikepuoli on äärettömän tärkeä. Tässä varmasti me joudumme käymään koko ajan keskustelua tai, sanotaanko, tekemään niitä ratkaisuja, siirretäänkö kansallista tukea esimerkiksi kasvu- ja sitten kuiviketurpeen puolelle. [Toimi Kankaanniemi: Ei keskustelu riitä!] Nämä ovat varmasti sellaisia.

Edelleen korostan: Kun puhutaan siitä, että energiaturpeen käyttö niin paljon vähenee, niin ratkaisun tekevät pitkälle kunnalliset kaupunkien energiayhtiöt, niitten lämpölaitokset. Siellä on selkeästi lähdetty jo vuosi sitten tekemään ratkaisuja, joissa on lähdetty luopumaan energiaturpeesta. [Puhemies koputtaa — Petri Hurun välihuuto] Tämä meidän pitää tehdä hallitusti.

16.10 Sheikki Laakso ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Arvoisa herra ministeri, kun kuuntelee vastauksianne, niin oletteko oikeasti sitä mieltä, että turvetuottajat vinovat turhaan?

16.10 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ei missään nimessä. Tilannehan on äärettömän vakava heidän kannaltaan ja koko meidän energiastrategian kannalta, koska tämä muutos on ollut niin raju. Ei näin nopeaa muutosta kukaan ennakoinut.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 162/2020 vp

Sitten olen erittäin pahoillani siitä tietyllä tavalla kenttään menneestä kuvasta, että halitus olisi kieltämässä turpeen. Sitä ei todellakaan olla kieltämässä. Minä oikeastaan osittain kannustaisin edelleen pitämään sitä tuotantoa päällä, [Perussuomalaisten ryhmästä: Millä kannattavuudella?] niin että me pystymme esimerkiksi huoltovarmuuden osalta pitämään turvetuotannon energiassa myös jatkossa.

16.11 Anne Kalmari kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On hienoa, että myös sieltä perussuomalaisista nähdään kotimaisen huoltovarmuuden merkitys. [Perussuomalaisten ryhmästä: Kiitos!] Kun keskusta on puolustanut puun käyttöä ja on puolustanut kotimaisen turpeen käyttöä, [Perussuomalaisten ryhmästä: Ohhoh!] vähässä ovat olleet kanssakumppanit. Esimerkiksi kokoomus ehdotti tuplatan isompaa veroa kuin mitä tässä toteutettiin. [Perussuomalaisten ryhmästä: Se on totta!] Meille oli tärkeää se, että mennään tasaisin veronkorotuksin, niin että kotimaiselle polttoaineelle ei tule yhtään korkeampaa. Mutta se imago, mikä turpeella tänä päivänä on, on vääjäämättä, eittämättä huono. Siellä on toki vanhoja vesistö päästösyntejä, mutta käännän katseeni myös tulevaisuuden keskusteluun: Meillä puhutaan puun käytöstä jo vähän samaan sävyyn kuin turpeen käytöstä, ja vetoan teihin kaikkiin, että puolustetaan kotimaisia raaka-aineita. Ne korvaavat ulkomailta tuotuja, paljon enemmän päästöjä aiheuttavia. [Juha Mäenpää: Ötökkäpuuta!] Tehdään yhdessä töitä niiden puolesta. [Mauri Peltokangas: Sanahelinää! Toimikaa!]

16.12 Janne Sankelo kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aivan ensiksi haluaisin todeta edustaja Kalmarille, että kannattaa tutustua kokoomuksen juuri julkaistuun vaihtoehtobudjettiin turpeen osalta. Turveyrittäjien tilanne on nopeasti vaikeutumassa. Edessä on konkurssseja. Siltä se näyttää. Toivoo on asetettu muun muassa EU-rahoitukseen ja niin sanottuun oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon, josta voisi löytyä resursseja yrittäjien tukemiseen ja aluetalouden negatiivisiin vaikutuksiin. Nyt on kuitenkin käynyt ilmi, että rahaston ehdot eivät yrittäjien ahdinkoon taivu. Se ei kuulosta oikeudenmukaiselta. Mikä on hallituksen ratkaisu tässä tilanteessa?

Toinen kysymys on myös turpeen muut käyttökohteet, jotka tulivat tuossa esille. Siihen liittyvät myös nämä niin sanotut korkeamman jalostusasteen tuotteet. Miten taloudellinen kannattavuus turvetuotannossa hoidetaan jatkossa, [Puhemies koputtaa] jos niitä syvempiä kerroksia, eli energiaturvetta, ei voida käyttää?

16.14 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Sankelo on täsmälleen oikeassa. Tässä on se taloudellisen tilanteen ongelma tietysti, että jos ei sitä energiapuolta voi käyttää, niin miten sitten se kasvu ja kuivike. Tässä meidän täytyy käydä läpi, onko mahdollista kansallisilla tuilla auttaa sitä puolta sitten. [Ritva Elomaa: On kiire!] En itse jaksa oikein tällä hetkellä uskoa siihen, että siihen akuuttiin tilanteeseen me sieltä JTF:stä löydämme apua. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei löydy!] Me löydämme sieltä apua esimerkiksi turvetuottajien voisiko sanoa monialaistamiseen kouluttamalla esimerkiksi hakepuolelle tai jotain muuta vastaavaa, mutta tähän akuuttiin tilanteeseen me tarvitsemme kyllä kansallista osuutta, ja sitä kautta pystyttäisiin viemään eteenpäin. Muuten tämä siirtymä ei ole oikeudenmukainen. [Jari Koskela: Ei todellakaan!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 162/2020 vp

16.14 Markku Eestilä kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Turpeenpoltto ja puunpoltto ovat teknisesti yhteydessä toisiinsa, ja oikeastaan näitten laitteiden kestävyyskin vaatii yhteiskäyttöä. Nyt kun me olemme saaneet kuulla, että saattaa tulla lähes miljardin tappiot turvetuottajille ja siellä on joukkopako pois tältä alalta ja kokonaisvaikutus on miinus 3 000 työpaikkaa, niin minä kysyisin ministeriltä: Miten te näette nyt, kun kaukolämpöä joka tapauksessa täytyy ihmisille tuottaa, onko olemassa jopa se vaara, että kun puuta ei ole saatavilla, koska teollisuus vaatii puuta ja sen pitää mennä korkeamman jalostusasteen käyttöön, niin joudummekin yhtäkkiä turvautumaan kivihiileen? Kivihiiltähän on erittäin helppo tuoda tänne Suomeen, ja sitä löytyy maailmalta, ja hintakin on kohtalaisen edullinen. Käykö tässä nyt vähän vanhanaikaisesti, että yritetään tehdä hyvää mutta vähennetään suomalaista työtä ja joudutaan turvautumaan ulkomaiseen kivihiileen? Ja lopuksi kysyisin: [Puhemies koputtaa] paljonko arvelette tämän turpeen taklaamisen nostavan kaukolämmön hintaa, [Puhemies: Kiitoksia!] ja paljonko tuonti Suomeen lisääntyy?

16.16 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On tietysti mahdollista, että näitä korvaavia lähdetään hakemaan, mutta pitää muistaa, että esimerkiksi kivihiiltä nostettiin saman verran ja sitten on olemassa hallituksen päätös kivihiilen käytön lopettamisesta. Eli tässä on ero tietyllä tavalla turpeeseen: turpeen käytön lopettamisesta ei ole tehty päätöstä, kivihiilestä on, ja vero nousi samalla tavalla.

Mutta kyllä se varmasti on sellainen, jota hyvin tarkasti ja verrattain nopeasti pitää nyt käydä läpi, tehdäänkö esimerkiksi ensiharvennusten kautta, Kemera-tuen nosto, mikä sellainen on, jolla me pystyisimme... Kyllähän meidän pitää viimeiseen asti välttää se ainespuun poltto, jota ilmeisesti vielä ei ole kuitenkaan tapahtunut siinä määrin kuin pelko on. Mutta tämä pelko on... [Perussuomalaisten ryhmästä: Lähellä ollaan!] — Olette ihan oikeassa, lähellä ollaan sitä. — Tämä meidän pitäisi vielä suojata, koska kyllä meidän pitää pystyä viemään sen korkeimman jalostuksen puuta ulos eikä polttaa sitä.

16.17 Sari Multala kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on käyty monipuolisesti läpi turvetta, mutta meidän energiapolitiikka on kokonaisuus ja sen tulisi olla pitkäjänteistä. Varmasti kaikki, kuten myös turvealan yrittäjät, on yllättänyt se, kuinka nopeasti turpeesta luopuminen on tapahtunut. Aiemmin siihen ohjasi EU:n päästökauppa ja nyt toki myös veronkorotukset, mutta silti muutos on ollut nopea. Toivottavasti hallitus pohtii, kuinka turvealan yrittäjiä voidaan tässä ennakoimattomassa tilanteessa auttaa.

Toisaalta energiapolitiikan pitkäjänteisyydestä huolehtiminen ja panostaminen esimerkiksi tutkimuksen ja tuotekehityksen avulla ja myös investointituilla siihen, että Suomessa tämä siirtymä voidaan tehdä hallitusti ja oikeudenmukaisesti mutta kuitenkin riittävän nopeasti, on ensiarvoisen tärkeää. Miten hallitus aikoo varmistaa sen, että jatkossa meillä on paitsi huoltovarmuus myös entistä enemmän puhdasta energiaa, [Puhemies koputtaa] jolla suomalainen sähkö ja lämpö tuotetaan?

16.18 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kysyjä on täsmälleen oikeassa, että kyllähän energiapolitiikka on pitkän linjan politiikkaa, ja sen puoleen on ollut erittäin harmittava tämä muutos, joka on dramaattisesti tapahtunut turvepuolella. Siinäkin edustaja oli täsmälleen oikeassa, että kyllähän tämä päästöoikeuksien hinta on ollut täysin keskeinen tekijä myös tässä turpeen tilanteessa, eli jos ajattelee

Pöytäkirjan asiakohta PTK 162/2020 vp

turvetta, niin siellä kaksi suurinta tekijää tulevat olemaan päästöoikeuksien hinta ja siihen kohdistunut imago.

Se, mitä tulee tapahtumaan jatkossa: Kyllä meidän pitää entisestään lisätä tki-panostuksia energiapuolelle. Tiedetään, mitkä ovat tällä hetkellä energian isot hankkeet, mutta kyllä meidän tulee nostaa entistä enemmän paikallista energiantuotantoa. Meillä on tulossa merkittävä määrä tuulivoimaa, mutta esimerkiksi biokaasun osalta meillä on paljon mahdollisuuksia. Yleensäkin biopuolen hajautetussa järjestelmässä meillä on vielä paljon kehittämisen varaa.

16.19 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nämä turvetuottajien ahdingot eivät johdu pelkästään siitä, että turpeen imago olisi nyt yhtäkkiä jollakin tavalla romahtanut, vaan siitä, että hallitus vastoin omaa hallitusohjelmaansa [Perussuomalaisten ryhmästä: Aivan!] ei ole luottanut siihen, että päästökauppamekanismi tässä taustalla vaikuttaa, vaan hallitus on tehnyt päätöksen, että he korottavat veroa ja vielä huolehtivat tällä lattiahintamekanismilla siitä, että tämä turpeen alasajo tapahtuu niin nopeasti, että turvetuottajat ja kaikki liitännäiselinkeinot joutuvat suureen, suureen ahdinkoon. Ympäristöllisesti ja ilmastollisesti jos ajattelee, niin on käsittämätöntä, että tämän nopean alasajon kautta meillä ohjautuu kivihiiltä ja öljyä polttoon, ja sen lisäksi on vaarana, että metsäteollisuuden raaka-ainetta, tukkipuuta, lähtee myöskin ohjautumaan polttoon.

Siinä mielessä kysynkin: Onko hallitus nyt ymmärtänyt, mitä kaikkia seurannaisvaikutuksia tällä nopeasti alasajetulla turvetuotannolla on [Antero Laukkanen: Ei!] meidän energiantuotantoon kokonaisuudessaan ja erityisesti huoltovarmuuteen? [Puhemies koputtaa] Me olemme tänään kaikki saaneet uutisen Olkiluodosta. [Puhemies: Kiitoksia!] Miten käy meidän huoltovarmuuden?

16.20 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen veropäätös ei kohdistu erityisesti turpeeseen, [Perussuomalaisten ryhmästä: Oho!] vaan se kohdistuu lämmityspolttoaineisiin, joiden veroa nostettiin noin 100 miljoonalla eurolla. Se koskee täsmälleen samansuuruisena korotuksena kivihiiltä, öljyä, maakaasua, turvetta, kaikkia niitä, jotka kilpailevat keskenään. [Perussuomalaisten ryhmästä: Vaikutukset oli vähän toiset!] Niiden hintasuhteet eivät muutu. Kaikki nousivat yhtä paljon.

Kun lattiahintajärjestelmä asetettiin, niin sitä ei asetettu turpeen käytön alasajamiseksi vaan sen varmistamiseksi, että turpeen polttokäyttö puolittuu hallituksen tavoitteen mukaisesti vuonna 30. Jos saan ennustaa, niin tätä lattiahintajärjestelmää ei todellakaan tarvita, vaan tämä tapahtuu valitettavasti aivan liian nopeasti. [Jari Koskela: Niinpä!]

Lämpöä ja sähköä tullaan tarvitsemaan ja lämpöä tullaan tuottamaan. Sitä ei tuoteta kivihiiltä lisäämällä eikä öljyä lisäämällä, vaan kyllä se ennen muuta tapahtuu hakkeen lisäämisen kautta, [Puhemies koputtaa] ja siinä avautuu kyllä myös valtava mahdollisuus koko laajalle Suomelle erityisesti ensiharvennusten lisäämisessä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Arvoisat edustajat, tämä salissa kuuluva kohina häiritsee varmasti yleisöä tuolla, eli mieluummin puhutaan mahdollisimman matalalla äänellä, jos puhutaan. Välihuudot sitten ovat sallittuja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 162/2020 vp

16.22 Piritta Rantanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Keskustelu tästä turveasiasta on erittäin tärkeää. Meidän on pidettävä huoli huoltovarmuudestamme, erityisesti tämän päivän Olkiluoto-uutistenkin vuoksi, mutta myös sen vuoksi, että energiaomavaraisuutemme on noustava sinne sataan prosenttiin. Se on meidän teollisuutemme kilpailukyvyn kannaltakin erittäin tärkeä asia, jotta energia on meidän omassa käsissämme.

Tässä koko keskustelussa on kuitenkin erotettava energiaturve, kasvuturve ja kuiviketurve. Meillä on tehty suuria investointeja uuteen aktiivihiilitehtaaseen, ja usko kasvuturpeen käytön mahdollisuuksiin on valtava. [Mauri Peltokangas: Joka vaarantuu!] Näiden menestymisestä on pidettävä huoli. Kysyisin nyt kuitenkin ministereiltä: kuinka turvetuottajia ja siihen koko ketjuun liittyviä yrittäjiä voidaan konkreettisesti auttaa löytämään uusia energia- tai biotuotteisiin liittyviä tehtäviä ja työtä? [Perussuomalaisten ryhmästä: Nyt lupauksia!]

16.23 Elinkeinoministeri Mika Lintilä (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minun mielestäni tämä on ihan keskeinen kysymys tässä tilanteessa, koska nähdään, että se määrä, mitä on työllistynyt turvepuolelle, ei tule jatkossa työllistymään. Sinne tullaan työllistymään — en usko missään nimessä, että se pahin skenaario totaalisesta sulkemisesta tulee tapahtumaan, koska olen ihan varma, että me löydämme mallin, jolla tullaan pitämään yllä kasvu- ja kuiviketurvetta mutta myös osaltaan energiaturvetta. Pitää nyt koko ajan muistaa se, että me tulemme jatkossakin tarvitsemaan energiaturvetta huoltovarmuuden takia. Sen takia olen selvittämässä sen, paljonko meillä jatkossa tulee olla turvetta huoltovarmuustekijänä, ja tämä yhdistettynä tähän kokonaisuuteen. [Jari Koskelan välihuuto] Mutta aivan niin kuin ministeri Vanhanen sanoi, kyllä meillä jatkossa tulee olemaan entistä isompi rooli esimerkiksi hakkeen osalta, [Puhemies koputtaa] ja siihen toiminnan siirtäminen tulee varmasti olemaan yksi sellainen, johon me panostamme ihan reilusti.

16.24 Antti Kurvinen kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Turpeesta on tullut jotenkin tässä ajassamme ja tässä identiteettipolitiikan ja somejulkisuuden melkeissä sellainen ilmasto- ja energiapaholainen, ja tuntuu, että koko ilmastomuutos on turpeesta johtuvaa. Lisäksi hirveän monella ihmisellä on väärä käsitys turpeen käytöstä. Se ei ole vain energiaturvetta, joka sekin on erittäin tärkeä asia.

Keskusta pitää huolen siitä, että turvetta on jatkossakin Suomessa. [Naurua perussuomalaisten ryhmästä] En näe, että tulevaisuudessa olisi mahdollinen maailma, jossa Suomessa ei olisi ollenkaan turvetta. Tarvitsemme huoltovarmuuskäyttöön, vähintään lämmitykseen, turvetta kyllä jatkossakin. Lisäksi kasvikset kasvavat kasvuturpeessa, ja eläinten hyvinvoinnin takia myös kotieläintalouteen, maatalouteen tarvitaan turvetta.

Mutta, puhemies, kysyisin nyt ensin tuolta oppositiolta kokoomuksen pomoilta: [Naurua] Mikä on teidän turvelinjanne? Onko se tämä edustaja Sankelon ja edustaja Eestilän rakentava turvelinja vai se teidän puolueenne päätös, että 2032 turpeentuotannon pitää loppua?

Toinen kysymys, puhemies, valtiovarainministerille: Puhuitte hakkeesta. [Puhemies koputtaa] Eihän hakkeelle ole tämä hallitus tekemässä mitään lisäveroja, [Puhemies: Aika!] ja tullaanhan haketta kohtelemaan verotuksellisesti oikeudenmukaisesti jatkossakin? [Välihuutoja — Ben Zyskowicz: Ensin siitä kokoomuksen linjasta, ministeri Vanhanen!]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 162/2020 vp

16.25 Valtiovarainministeri Matti Vanhanen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En aio vastata tähän kokoomusta koskevaan kysymykseen. [Naurua]

Hallituksen ohjelmassa ei energiahakkeelle, puun energiakäytölle ole veroa. Niin kuin edellisessä vastauksessa sanoin, lämpö ja sähköhän pitää tuottaa jossain. Kun ne tuotetaan yhdessä, niin se edellyttää meiltä sitä, että hyväksymme, että jatkossakin on polttoon perustuvia lämmöntuotantotapoja — niitä on erityisesti maakunnissa — ja se tarkoittaa käytännössä silloin sitä, että haketta tarvitaan paljon. Nyt sitä, niin kuin aikaisemminkin, on tuotu laivoilla ulkomailta, mutta kasvavassa määrin koko ajan Suomessa. Tässä pitää pysyä sadattuhannet metsänomistajat myös valjastamaan siihen, että ensiharvennuksia pitää tehdä. Siinä on itse asiassa ympäri Suomea iso työllistymisen mahdollisuus, jos sen oikein hoidamme, mutta sen rinnalla pitää kyetä tuottamaan myös lämpöä maalämpönä ja syväkaivoista ja hyödyntää hukkalämpöä, ja näitä erityisesti kaupunkien energiayhtiöt tällä hetkellä valmistelevat.

16.27 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus tuntuu monessa eri kysymyksessä jääneen vihreiden panttivangiksi. Vihreät ovatkin oman ideologiansa edistämiseksi kiitettävän röyhkeitä ja tehokkaita. Esimerkkeinä voidaan mainita vuoden takainen suhmurointi Isis-naisten saamiseksi Suomeen, sisäministerin jatkuva asemoituminen laittomasti maassa olevien ihmisten tai Elokapina-hulinoitsijoiden puolelle sekä tietysti maakuntien kurittaminen muun muassa asumisen ja liikkumisen hintaa nostamalla ja turpeen pikaisella alasajolla.

Kysyisin erityisesti teiltä, ministeri Saarikko: Käykö teille aivan kaikki? Näettekö te ja keskusta muun muassa edustaja Kärnän tavoin, että kannabiksen viljelyssä on maaseudun tulevaisuus? [Naurua]

16.28 Tiede- ja kulttuuriministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olisi paljonkin mielenkiintoista vastattavaa edustaja Halla-aholle, jos vastaisin tässä vain puolueeni puheenjohtajana, mutta vastaan hallituksen linjasta ja totean, että oppositiossa ja hallituksessa on yksi tärkeä ero: Oppositiolla on aina oikeus kuvailla tilannetta ikään kuin pitämällä pienen pakinan maailman ongelmista, eikä kukaan koskaan kysy, mikä on teidän ratkaisunne. [Jussi Halla-aho: Mikä on teidän vastuunne?] Hallituksessa ollaan ministerivastuulla arvioimassa sitä, että löydetään asioihin myös vastaukset.

Hallituksessa vastuunkantajana oleminen tarkoittaa, että joskus joutuu myös yhteensovittamaan näkemyksiään. Yksi sellainen yhteensovitus, eikä erityisen helppo, on esimerkiksi ymmärrys siitä, että ilmastonmuutos on totta, ja Suomi haluaa olla edelläkävijä muun Euroopan kanssa tulevien sukupolvien nimissä. [Petri Huru: Mihin hintaan?] Samalla oma puolueeni ja koko tämä hallitus, aivan varmasti, on sitoutunut siihen, että Suomen pitää olla huoltovarmuudessa jatkossakin yhtä erinomainen maa kuin me eurooppalaisittain olemme olleet tähän asti. [Puhemies koputtaa] Tätä yhteensovittamistyötä me teemme joka päivä niin koronakriisin keskellä kuin myös suomalaisen energiapolitiikan suhteen.

Kysymyksen käsittely päättyi.